

## **PRESENTACIÓ DE LA DECLARACIÓ DE BARCELONA SOBRE EL DRET HUMÀ A LA PAU**

Palau del Parlament, 2 de juny de 2010

---

Senyores diputades, senyor diputat, membres del govern, senyor president de l'Asociación Española para el Derecho Internacional de los Derechos Humanos, senyor president de l'Institut Català Internacional per la Pau, senyores i senyors, és un honor donar-los la benvinguda a aquest acte de presentació de la declaració de Barcelona sobre el dret humà a la pau, que s'ha redactat aquí mateix, en aquest palau que ens acull.

Un palau, ja ho comentava dilluns a l'audiència que vam tenir amb els responsables d'aquesta iniciativa, amb una càrrega de significat simbòlic important. Va ser construït com a armeria d'una fortalesa militar contra el poble català, justament com un espai d'armes d'una fortalesa de repressió. Ara aquell espai d'armes és un espai de paraules, de diàleg i de debat, és la seu del parlament democràtic de Catalunya. Tant de bo que aquell canvi d'usos que va viure aquest palau esdevingui un precedent simbòlic de molts altres canvis de pau i llibertat arreu del món.

\*\*\*

Moltes gràcies per les seves paraules.

Al llarg de la història, el Parlament de Catalunya –com ja s'ha dit, però permetin-me que ho remarqui– ha mostrat un fort lligam amb la idea de

la pau. De fet, sovint fem esment del fet que els orígens de la nostra institució se situen en les assemblees de pau i treva, el segle XI.

A mi també m'agrada recordar un altre fet que no és tan conegut, però que té la seva transcendència. En el primer discurs que es va fer al Parlament de Catalunya, en aquesta casa, el 6 de desembre de 1932, en el primer discurs del president Macià, aquest, que acabava de ser elegit president de Catalunya, s'oferia a tots els pobles del món per anar al seu costat en la conquesta dels ideals de llibertat, de justícia i de pau. Parlem dels anys trenta. Recordin com estava Europa. I Macià afegia, textualment: "Nosaltres desitjaríem que la ciutat de Barcelona fos la ciutat de la pau del món, i estem disposats a fer tot el que sigui possible perquè així sigui."

Han passat molt anys i moltes coses des d'aquelles paraules de Macià, però aquella voluntat, aquell compromís amb la pau, els puc assegurar que continua plenament vigent. L'Institut Català Internacional per la Pau, creat per llei d'aquest Parlament el 2007, crec que n'és un bon exemple. En el fons és el producte de la implicació del poble català amb la pau. I el Parlament, cada legislatura, ha mantingut viu el compromís, amb declaracions, amb resolucions, i fins i tot aprovant lleis, com la del foment de la pau el 2003. O amb articles del mateix estatut d'autonomia –que és el nostre marc, la nostra referència d'autogovern–, com el 51, que diu de manera específica: "La Generalitat ha de promoure la cultura de la pau i accions de foment de la pau al món."

En coherència, ens vam adherir a la declaració de Luarca i hem acollit els treballs de redacció d'aquesta declaració sobre el dret universal a la

pau. Un nus més d'una corda que creix i que puja cap a les Nacions Unides per fer de la pau un dret universal reconegut i assumit per l'ONU.

Cal destacar que la declaració presenta continguts concrets de drets que desenvolupen l'ideal del dret a la pau i que també introdueix obligacions de les institucions. Una cosa i l'altra la fan palpable, i mostra disposició a defugir les ambigüitats, que, per cert, defineixen tan sovint el joc de les relacions internacionals i també de la política.

I no podem oblidar-nos mai del context de la realitat. Per exemple, és evident que hi ha una relació directa entre desigualtats i conflictes, entre repartiment de recursos i conflictes. És a dir, la pau sempre està amenaçada per les desigualtats. I la història avisa, la història ens adverteix que en temps de crisi aquesta amenaça augmenta.

El fet que ens trobem en el context d'una crisi econòmica i financera global i que a la cantonada amenacin altres crisis globals, com l'alimentària, l'energètica o la mediambiental, ens ha de fer estar especialment atents, atents a intentar reduir aquestes desigualtats, i també a difondre i fer arrelar al màxim possible la cultura de la pau, la cultura del diàleg i de la resolució pacífica dels conflictes. No es tracta de defensar utopies. Es tracta de pensar a mitjà i llarg termini i de recordar que no hi ha progrés sense pau, que no hi ha llibertat sense pau.

Finalment, i en coherència amb el compromís amb la pau d'aquest Parlament, voldria afegir, i remarcar, dos posicionaments amb relació a dos temes internacionals i una tercera i darrera reflexió.

El primer, recordar que encara hi ha dos cooperants catalans segrestats a Mauritània des de fa sis mesos, dues persones solidàries que no podem oblidar, dues persones retingudes contra la seva voluntat, dues persones que demanem un cop més que siguin alliberades i retornades amb plena salut al nostre país. No voldria pensar que algú es relaxa en el desenvolupament i en el final d'aquest segrest. Ja fa massa temps.

El segon, condemnar –ja ho ha fet, senyor president, però ho remarco– el recent atac de l'exèrcit d'Israel a un comboi internacional de nou vaixells que transportaven ajuda humanitària, un atac absolutament desproporcionat, injustificat, que ha causat més d'una desena de morts, condemna que, per cert, ahir aquesta mateixa casa, el Parlament de Catalunya, ja va fer mitjançant una declaració institucional de la junta de portaveus amb la unanimitat de tots els grups parlamentaris.

I tercer, una reflexió que repeteixo i que tinc la sensació que és especialment pertinent i oportú fer-la avui aquí. Som davant d'una crisi econòmica greu, difícil i complicada de gestionar. Es plantegen retallades importants en molts aspectes; també retallades socials. Sense entrar a valorar el que això significa i el que això implica, només em torno a preguntar en veu alta si realment no s'hauria de plantejar seriosament començar a retallar despeses militars. Ho he dit del dret i del revés i ho torno a repetir avui aquí. És evident que la pau no té preu. És més: segurament, la pau no es pot quantificar econòmicament; la guerra, sí. I alguns elements que formen part de l'estructura militar de molts països, també d'Espanya, no són gens econòmics. Per tant, davant d'aquesta situació d'emergència en què hem de prendre mesures

dràstiques, potser que algú es comencés a plantejar seriosament si aquí no hi ha un terreny per treballar molt important.

Els agraeixo profundament l'assistència a aquest acte de presentació de la declaració. Vull felicitar totes les persones que hi han treballat, que l'han fet possible, i a més permetin-me també que aprofiti l'oportunitat per reconèixer amb tota la solemnitat la tasca valuosa que porta a terme l'Institut Català per la Pau.

Abans el senyor Grassa ja els feia referència a un vers de Martí i Pol i els demanava que fossin escultors. Jo crec que ja ho són. Jo, en tot cas, el que els demano és que no es cansin mai –mai– d'esculpir la pau. No hi ha dubte que fan una gran feina i que l'esforç val la pena. Ha estat un gran honor per a nosaltres acollir-los aquests dies aquí.

Moltes gràcies.